

**Pan
Piotr Tyrlik
Wójt Gminy
Węgierska Górka**

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 26 lipca do 26 sierpnia 2011 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Węgierska Górka za okres od 1 stycznia 2007 r. do 26 sierpnia 2011 r.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 5 września 2011 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

W zakresie księgowości:

- *Bilans zamknięcia konta 229- „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne” na dzień 31 grudnia 2010 r. był niezgodny z bilansem otwarcia na dzień 1 stycznia 2011 r. Naruszono tym przepis art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonym przepisem wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów należy ująć w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych.*

Na dzień 31 grudnia 2010 r. konto 229- „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”, wykazywało dwa salda: saldo Wn (należności): 113,82 zł oraz saldo Ma (zobowiązania): 23.979,58 zł. Natomiast na dzień 1 stycznia 2011 r. ww. konto wykazywało saldo Ma (zobowiązania): 23.856,76 zł. Bilans otwarcia ww. konta wykazany został jako tzw. „per saldo”.

Zgodnie z opisem zasad funkcjonowania ww. konta, zawartym w Planie kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych stanowiącym załącznik do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych,

państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861), konto 229- „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne” może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności, a saldo Ma – stan zobowiązań.

Obowiązki w powyższym zakresie wykonywała Zastępca Skarbnika Gminy Węgierska Górka. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Urszula Walaszek – Skarbnik Gminy Węgierska Górka.

Wniosek Nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych, stosownie do przepisu art. 5 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- W lipcu 2010 r. ujęto w ewidencji księgowej konta 030- „Długoterminowe aktywa finansowe” zwiększenie udziałów w Spółce Beskid Sp. z o.o. w Żywcu o kwotę 20.000 zł na podstawie wyciągów bankowych, przed dniem wydania postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 18 października 2010 r.

Powyższym naruszono przepisy art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) w związku z art. 262 § 4 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. Nr 94, poz. 1037 z późn. zm.). Stosownie do powołanego przepisu ustawy o rachunkowości, do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Natomiast stosownie do treści powołanego przepisu Kodeksu spółek handlowych, podwyższenie kapitału zakładowego następuje z chwilą wpisania do rejestru. Ponadto, zgodnie z opisem zasad funkcjonowania konta 030- „Długoterminowe aktywa finansowe”, wynikających z postanowień rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.), konto 030 służy do ewidencji długotrwałych aktywów finansowych, a w szczególności:

- akcji i udziałów w obcych podmiotach gospodarczych,
- akcji i innych długoterminowych papierów wartościowych, traktowanych jako lokaty o terminie wykupu dłuższym niż rok,
- innych długotrwałych aktywów finansowych.

Dowód księgowy, na podstawie którego zaksięgowano udziały w powyższej Spółce w lipcu 2010 r. - WY 0700000001 z dnia 1 lipca 2010 r.- wystawiony został przez Zastępcę Skarbnika Gminy, a zatwierdzony przez p. Urszulę Walaszek – Skarbnika Gminy Węgierska Górka.

Wniosek nr 2

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Węgierska Górka w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej długoterminowych aktywów finansowych, stosownie do przepisu art. 262 § 4 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. Nr 94, poz. 1037 z późn. zm.) postanowień rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów

budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861) oraz ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- *Zaniechanie w latach 2009-2010 wyegzekwowania rocznych oraz kwartalnych sprawozdań jednostkowych zatwierdzonych przez kierowników jednostek oświatowych oraz kierownika Gminnego Zespołu Ekonomiczno- Administracyjnego w Węgierskiej Górcie, działających w formie jednostek budżetowych. Sprawozdania zbiorcze sporządzano na podstawie sprawozdań składanych przez Gminny Zespół Ekonomiczno-Administracyjny obejmujących dane dotyczące Zespołu oraz jednostek oświatowych, których obsługę finansowo księgową prowadził ww. Zespół. Powyższe dotyczyło sprawozdań: Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego oraz za 2009 r. oraz za 2010 r., Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, Rb -N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych.*

Obowiązek sporządzania i przekazywania ww. sprawozdań przez kierowników gminnych jednostek organizacyjnych wynikał z postanowień § 4 pkt 2 lit. b w związku z § 6 ust. 1 pkt 1, § 18 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781 z późn. zm.). Obecnie obowiązek sporządzania i przekazywania ww. sprawozdań wynika z postanowień § 4 pkt 3 lit. b w związku z § 6 ust. 1 pkt 1 oraz § 18 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103) oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247).

Ponadto, zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 3 ww. rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r., sprawozdania zbiorcze sporządzane są przez zarządy jednostek samorządu terytorialnego na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek im podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu.

Zgodnie z postanowieniami polityki rachunkowości wprowadzonej Zarządzeniem nr 27/54/FN/2008 z 31 grudnia 2008 r. Wójta Gminy Węgierska Górka, Gminny Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół sporządza sprawozdania jednostkowe dla każdej jednostki „oświatowej”, oraz sprawozdania łączne z tych jednostek i przedkłada je Skarbnikowi Gminy – elektronicznie i w formie papierowej. Podobne zapisy powielone zostały w Polityce rachunkowości wprowadzonej Zarządzeniem nr 06/06/FN/2010 z dnia 31 grudnia 2010 r. Wójta Gminy Węgierska Górka, z której wynika, że Gminny Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół sporządza sprawozdania jednostkowe z każdej jednostki organizacyjnej, następnie tworzy sprawozdanie łączne z tych jednostek i takie sprawozdanie przedkłada Skarbnikowi Gminy.

Wniosek nr 3

Wzmocnić nadzór nad kierownikami jednostek organizacyjnych Gminy Węgierska Górka w zakresie składania sprawozdań budżetowych i w zakresie operacji finansowych, stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20,

poz. 103) oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247), mając na uwadze przepisy art. 68 i 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie ulg podatkowych:

- *W 2009 r. podatnikowi o nr karty kontowej 1/41 (osoba prawna) udzielono ulgi w zapłacie podatku od nieruchomości, pomimo że organ podatkowy nie zebrał dostatecznego materiału dowodowego, potwierdzającego okoliczności wskazywane przez podatnika we wniosku o udzielenie ulgi. Naruszono tym przepisy art. 187 w związku z art. 67a § 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.). Powyższe dotyczyło decyzji FN.III-3110/10/2009 z dnia 13 maja 2009 r. w sprawie przesunięcia terminu płatności podatku od nieruchomości za 2009 r. w kwocie 17.105,00 zł oraz opłaty prolongacyjnej w wysokości 96,00 zł. W decyzji tej podano błędną podstawę prawną, tj. art. 48 § 1 pkt 1 ww. ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa. Zgodnie z artykułem 48 § 1 (w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 września 2005 r.) organ podatkowy, na wniosek podatnika, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym może odraczać terminy przewidziane w przepisach prawa podatkowego z wyjątkiem terminów określonych w art. 68 – 71, art. 77 § 1 – 3, art. 79 § 2, art. 80 § 1, art. 87 § 3 i 4, art. 88 § 1 i art. 118 ww. ustawy. Od dnia 1 września 2005 r. odraczanie terminów płatności podatków i zaległości podatkowych zostało uregulowane w nowym rozdziale 7a działu III „Ulg w spłacie zobowiązań podatkowych” ww. ustawy.*

W myśl przepisu art. 210 § 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.), uzasadnienie prawne decyzji zawiera wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji z przytoczeniem przepisów prawa.

Ponadto ustalono, że ww. podatnik zwrócił się z wnioskiem o przesunięcie terminu zapłaty podatku od nieruchomości za miesiące od marca do lipca 2009 r. włącznie, na miesiąc sierpień 2009 r. dnia 27 lutego 2009 r. Wniosek ten wpłynął do Urzędu w dniu 12 marca 2009 r. W dniu 13 maja 2009 r. wydano decyzję FN.III-3110/10/2009 w sprawie przesunięcia terminu płatności podatku od nieruchomości za 2009 rok, która została doręczona podatnikowi w dniu 19 maja 2009 r. Zgodnie z przepisem art. 139 § 1 i § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.) załatwienie sprawy wymagającej przeprowadzenia postępowania dowodowego powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania, chyba że przepisy niniejszej ustawy stanowią inaczej. Niezwłocznie powinny być załatwiane sprawy, które mogą być rozpatrzone na podstawie dowodów przedstawianych przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania lub na podstawie faktów powszechnie znanych.

- *Na decyzji Nr FN.III/3110/4/6/2010 zamieszczono dwie rozbieżne daty wydania decyzji, tj. 15 marca 2010 r. i 23 marca 2010 r. Zgodnie z art. 210 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.) decyzja zawiera datę jej wydania.*

Powyższe dotyczyło decyzji w sprawie umorzenia odsetek za zwłokę w podatku od nieruchomości w łącznej wysokości 10.847,00 zł wydanej podatnikowi o numerze karty kontowej 4/390, zmienionej na kartę kontową o numerze 14/60438.

Powyższe decyzje FN.III-3110/10/2009 z dnia 13 maja 2009 r. oraz FN.III/3110/4/6/2010 podpisał p. Piotr Tyrlik - Wójt Gminy Węgierska Górka.

Zadania w zakresie opracowywania decyzji dotyczących ulg i umorzeń w spłacie zobowiązań podatkowych oraz „załatwianie odwołań, podań i wniosków z zakresu podatków i opłat wnoszonych przez podatników” należały do obowiązków Inspektora ds. wymiaru podatków w Referacie Finansowym i Podatków. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Urszula Walaszek - Skarbnik Gminy Węgierska Górka.

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego i Podatków w zakresie przygotowania projektów decyzji w sprawach o udzielenie ulg w zapłacie podatków oraz w zakresie terminowego załatwiania spraw podatkowych, stosownie do przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie wymiaru podatku od nieruchomości:

- *W okresie od 2007 r. do sierpnia 2011 r. nieprawidłowo przeprowadzono czynności sprawdzające deklaracje na podatek od nieruchomości mające na celu stwierdzenie ich formalnej poprawności oraz ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Organ podatkowy nie skorzystał z możliwości wezwania podatników do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych. Powyższe było niezgodne z przepisami art. 272, art. 274 a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.) w związku z art. 3, art. 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.) oraz art. 21 § 3, art. 21 § 5 ww. ustawy Ordynacja podatkowa. Powyższe dotyczyło podatników o numerach kart kontowych: 3/1335, 3/1806, 1/41, 3/1804 i 4/40, w tym:*
- *podatnik o numerze konta 3/1335 w dniu 23 marca 2007 r. zakupił od Gminy Węgierska Górka nieruchomość gruntową o pow. 128 m², zabudowaną pawilonem handlowym o pow. użytkowej 180 m² (akt notarialny Repertorium A Nr 1686/2007). Podatnik zadeklarował 92 m² powierzchni użytkowej pawilonu handlowego, przedkładając organowi podatkowemu w dniu 27 marca 2007 r. jedynie wykaz nieruchomości, zamiast „Informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych”, której wzór został zatwierdzony obowiązującą Uchwałą Nr II/13/2002 Rady Gminy Węgierska Górka z dnia 12 grudnia 2002 r. W latach 2007 – 2011 nie wyjaśniono, dlaczego pozostała powierzchnia pawilonu handlowego nie została opodatkowana. W trakcie kontroli, tj. w dniu 10 sierpnia 2011 r. wezwano podatnika do złożenia informacji podatkowej zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik Nr 1 do Uchwały Rady Gminy Nr II/13/02 z dnia 12 grudnia 2002 r. Natomiast w dniu 22 sierpnia 2011 r. organ podatkowy dokonał oględzin budynku pawilonu handlowego i stwierdził, że działalność gospodarcza prowadzona jest tylko na 92 m² (część dolna pawilonu) natomiast górna część pawilonu jest w budowie. Ponadto ustalono, że w dniu 15 czerwca 2011 r. podatnik ten sprzedał ww. nieruchomość.*

- podatnik o numerze konta 3/1806 wynajmuje od Gminy Węgierska Górka lokale użytkowe w Węgierskiej Górcie, wraz z gruntem na mocy umowy najmu z dnia 27 stycznia 2006 r. na czas określony od 2 stycznia 2006 r. do dnia 31 grudnia 2010 r. (przedłużonej aneksem z dnia 9 listopada 2006 r. do dnia 31 grudnia 2015 r.). Powyższa umowa najmu przewidywała również oddanie przez Gminę w użyczenie nieodpłatnie pomieszczeń w przyziemiu o łącznej powierzchni 71,65 m². W latach 2007 – 2011 organ podatkowy w decyzjach w sprawie wymiaru podatku od nieruchomości nie objął podatkiem pomieszczeń w przyziemiu oddanych w użyczenie, a pierwsza „Informacja o nieruchomościach i obiektach budowlanych”, w której podatnik nie zadeklarował pomieszczeń oddanych w użyczenie, została sporządzona przez podatnika dopiero w dniu 15 marca 2011 r.

W trakcie kontroli, w dniu 10 sierpnia 2011 r. organ podatkowy wszczął z urzędu postępowania w sprawie określenia wysokości zobowiązania podatnika za lata 2007 – 2011 oraz w tym samym dniu wystosował do podatnika wezwanie do złożenia korekty informacji podatkowej. Według wyliczenia organu podatkowego kwota podatku za lata 2007-2011 wyniosła 4.640,00 zł.

- podatnik o numerze karty kontowej 1/41, nie będąc przedsiębiorstwem wodociągowo – kanalizacyjnym, w deklaracjach podatkowych składanych w latach 2007 – 2011 wykazywał do opodatkowania budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz zbiorowego odprowadzania ścieków prowadzonego przez przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjne, na które Rada Gminy Węgierska Górka ustaliła obniżoną stawkę 1% wartości budowli. Nie przeprowadzono postępowania wyjaśniającego w tym zakresie. W trakcie kontroli, w dniu 10 sierpnia 2011 r. organ podatkowy wszczął z urzędu postępowania w sprawie określenia wysokości zobowiązania podatnika za lata 2007 – 2011 oraz w tym samym dniu wystosował do podatnika wezwanie do złożenia korekt deklaracji rocznych podatku od nieruchomości za ww. lata. Korekty deklaracji wpłynęły do Urzędu Gminy w Węgierskiej Górcie w dniu 12 sierpnia 2011 r. Podatnik w dniu 16 sierpnia 2011 r. dokonał wpłaty z tytułu obniżonego podatku za lata 2007 – 2011 w wysokości 1.350,00 zł.

Ponadto ustalono, że w latach 2007 – 2011, organ podatkowy przyjmował bez uwag od podatnika o numerze konta 1/41 deklaracje na podatek od nieruchomości, w których ww. podatnik wykazywał do opodatkowania część pawilonu handlowo – usługowego, o łącznej powierzchni 253,77 m², wraz z przylegającym gruntem o powierzchni 275 m² pomimo, że ww. podatnik nie zawarł umowy z właścicielem tych nieruchomości tj., Gminą Węgierska Górka, a użytkowanie tych nieruchomości wynikało z umowy poddzierżawy zawartej z podatnikiem o numerze karty kontowej 1/24. Jednocześnie, w tych samych latach, organ podatkowy przyjmował bez uwag od podatnika o numerze karty kontowej 1/24 deklaracje na podatek od nieruchomości, w których ww. podatnik nie wykazywał do opodatkowania części pawilonu handlowo – usługowego, o łącznej powierzchni 253,77 m², wraz z przylegającym gruntem o powierzchni 275 m², pomimo że ich posiadanie przez ww. podatnika wynikało z umowy dzierżawy z dnia 1 lipca 1998 r. zawartej z właścicielem, tj. Gminą Węgierska Górka. Nie przeprowadzono postępowania wyjaśniającego w tym zakresie.

- w dniu 2 listopada 2006 r. podatnik o numerze karty kontowej 3/1804 wydzierżawił od Gminy Węgierska Górka część nieruchomości gruntowej, złożonej z działki Nr 1131/2 o pow. 708 m². Wyżej wymienioną część nieruchomości gruntowej wydzierżawiono w celu usytuowania na niej tablicy informacyjnej o rozmiarach 1,55m x 3,80m=5,89 m².

W umowie dzierżawy zawartej na czas określony od 2 listopada 2006 r. do 1 listopada 2009 r. (przedłużonej aneksem z dnia 29 października 2009 r. do dnia 1 listopada 2012 r.) nie określono powierzchni gruntu zajętego na usytuowanie tablicy informacyjnej.

W decyzjach podatkowych w sprawie wymiaru podatku od nieruchomości dla ww. podatnika za lata 2007 – 2011, tablica informacyjna została opodatkowana jako budowla, natomiast grunt pod tablicą nie został opodatkowany, pomimo że przedmiotem umowy była dzierżawa gruntu. Nie przeprowadzono postępowania wyjaśniającego, jaka część gruntu jest niezbędna w celu usytuowania tablicy o ww. rozmiarach i jednocześnie wyłączona z użytkowania w innym celu.

Ustalono ponadto, że organ podatkowy przyjął w dniach 23 października 2003 r. i 29 listopada 2006 r. od podatnika nr konta 3/1804 dwie różne informacje o nieruchomościach i obiektach budowlanych i po zsumowaniu danych w nich zawartych wydawał decyzje podatkowe.

- *w dniu 23 marca 2001 r. zawarto umowę dzierżawy na czas określony od 16 marca 2001 r. do dnia 15 marca 2011 r. z podatnikiem o numerze karty kontowej 4/40, na dzierżawę części nieruchomości gruntowej zabudowanej, tj. 9.000 m², działki Nr 1075/8 o pow. 35.193 m². Zgodnie z postanowieniami ww. umowy wydzierżawiający oddał dzierżawcy przedmiot dzierżawy do użytkowania i pobierania pożytków, celem świadczenia usług turystycznych, hotelowych, gastronomicznych, sportowych i rekreacyjnych, a przedmiotem dzierżawy były: pawilon hotelowo – sportowy o pow. użytkowej 593,00 m², budynek składowo magazynowy o pow. użytkowej 139,50 m², płyta kortów tenisowych o pow. 1.313,50 m² oraz basen sportowy – betonowy o pow. 1250,00 m². Wykazane dane w przedłożonej do kontroli informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, sporządzonej przez podatnika w dniu 26 października 2009 r. (w której podatnik wykazał m.in. część dzierżawionej nieruchomości, jako użytkowanej na cele mieszkaniowe), a także dane w decyzjach podatkowych wydanych dla tego podatnika w latach 2007 – 2011 nie odzwierciedlały postanowień umowy dzierżawy z 23 marca 2001 r. Nie przeprowadzono postępowania wyjaśniającego w tym zakresie. W trakcie kontroli, w dniu 10 sierpnia 2011 r. organ podatkowy wszczął z urzędu postępowania w sprawie określenia wysokości zobowiązania podatnika za lata 2007 – 2011. W dniu 24 sierpnia 2011 r. wpłynęła do Urzędu Gminy w Węgierskiej Górze, sporządzona na nowo informacja o nieruchomościach i obiektach budowlanych, w której podatnik nadal wykazywał część dzierżawionej nieruchomości, jako użytkowanej na cele mieszkaniowe.*
- *Zaniechano ustalenia zobowiązania podatkowego w podatku od nieruchomości za okres od października 2007 r. do kwietnia 2008 r. podatnikowi o numerze karty kontowej 1/43 (osoba prawna), dzierżawcy nieruchomości gruntowej – działki nr 1090/12 o pow. 689 m², na podstawie umowy dzierżawy z dnia 15 stycznia 2008 r., zawartej na czas określony od 1 września 2007 r. do 15 kwietnia 2008 r. Zgodnie z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844 z późn. zm., a następnie Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.) podatnikami podatku od nieruchomości są osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne, w tym spółki nieposiadające osobowości prawnej, będące posiadaczami nieruchomości lub ich części albo obiektów budowlanych lub ich części, stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, jeżeli posiadanie wynika z umowy zawartej z właścicielem.*

Nie dokonano czynności sprawdzających deklaracje na podatek od nieruchomości złożonych przez podatnika o numerze karty kontowej 1/43 w celu ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami, czym naruszono przepis art. 272 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.) oraz przepis 274 a § 2 ww. ustawy, zgodnie z którym w razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.

W dniu 12 maja 2008 r. Gmina Węgierska Górka zbyła na rzecz podatnika nr konta 1/43, ww. nieruchomość, a podatnik złożył do organu podatkowego korektę deklaracji na rok 2008, sporządzoną w dniu 10 czerwca 2008 r., w której rozpoczęto naliczanie podatku od nieruchomości za zakupioną działkę od miesiąca czerwca 2008 r.

W trakcie kontroli, w dniu 10 sierpnia 2011 r. organ podatkowy wszczął z urzędu postępowania w sprawie określenia wysokości zobowiązania podatnika za lata 2007 – 2008 oraz w tym samym dniu wystosował do podatnika wezwanie do złożenia korekty deklaracji rocznej na podatek od nieruchomości na 2007 r. i 2008 r. Według wyliczenia organu podatkowego kwota podatku za okres październik 2007 – kwiecień 2008 r. wyniosła 226,00 zł.

Zadania w zakresie wymiaru podatku od nieruchomości od osób fizycznych i prawnych należały do Inspektora ds. wymiaru podatków w Referacie Finansowym i Podatków. Nadzór nad pracownikiem sprawowała p. Urszula Walaszek – Skarbnik Gminy Węgierska Górka.

- *Nie wezwano, działających na terenie Gminy jednostek organizacyjnych kółek rolniczych, będących użytkownikami nieruchomości gminnych, do złożenia deklaracji na podatek od nieruchomości. Zgodnie z przepisem art. 274a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.) organ podatkowy może zażądać złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub wezwać do jej złożenia, jeżeli deklaracja nie została złożona mimo takiego obowiązku. Zgodnie z art. 6 ust. 9 pkt 1 i pkt 3 ww. ustawy osoby prawne, jednostki organizacyjne oraz spółki niemające osobowości prawnej, jednostki organizacyjne Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa, a także jednostki organizacyjne Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe są obowiązane składać, w terminie do dnia 15 stycznia, organowi podatkowemu właściwemu ze względu na miejsce położenia przedmiotów opodatkowania, deklaracje na podatek od nieruchomości na dany rok podatkowy, sporządzone na formularzu według ustalonego wzoru, a jeżeli obowiązek podatkowy powstał po tym dniu - w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie tego obowiązku oraz wpłacać obliczony w deklaracji podatek od nieruchomości - bez wezwania - na rachunek budżetu właściwej gminy, w ratach proporcjonalnych do czasu trwania obowiązku podatkowego, w terminie do dnia 15 każdego miesiąca.*

Ponadto zgodnie z art. 6 ust. 10 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844 z późn. zm., a następnie Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.) obowiązek składania informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych oraz deklaracji na podatek od nieruchomości, o którym mowa w ust. 6 i w ust. 9 pkt 1, dotyczy również podatników korzystających ze zwolnień na mocy przepisów niniejszej ustawy.

W dniu 22 czerwca 2006 r. Gmina Węgierska Górka zawarła z jedną jednostką organizacyjną kółka rolniczego umowę użyczenia na użytkowanie piętra i poddasza

budynku o pow. użytkowej 60 m² jako siedzibę jednostki. Umowa weszła w życie od 1 czerwca 2006 r. i została zawarta na czas określony do dnia 31 maja 2031 r. Natomiast w dniu 24 listopada 2009 r. Gmina Węgierska Górką zawarła z drugą jednostką organizacyjną kółka rolniczego umowę użyczenia na użytkowanie jako siedzibę jednostki części nieruchomości (jak napisano w umowie) – złożonej z działki zabudowanej budynkiem użytkowym. Umowa weszła w życie od 24 listopada 2009 r. i została zawarta na czas określony do dnia 27 marca 2027 r.

Zadania w zakresie wymiaru podatku od nieruchomości od osób fizycznych i prawnych należały do Inspektora ds. wymiaru podatków w Referacie Finansowym i Podatków. Nadzór nad pracownikiem sprawowała p. Urszula Walaszek – Skarbnik Gminy Węgierska Górką.

- W latach 2007 – 2011 nieprawidłowo prowadzono ewidencję analityczną wpłat podatnika podatku od nieruchomości od osób fizycznych poprzez założenie dla podatnika dwóch kart kontowych o numerach 3/1804 i 3/1251. Karty dotyczyły tego samego podatnika. Karta kontowa 3/1804 dotyczyła podatku od nieruchomości na której podatnik prowadził działalność gospodarczą, natomiast karta 3/1251 dotyczyła łącznego zobowiązania pieniężnego, w którym podatek od nieruchomości naliczony był dla innej nieruchomości podatnika.

Zgodnie z przepisem art. 6c ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969 z późn. zm.) osobom fizycznym, na których ciąży obowiązek podatkowy w zakresie podatku rolnego oraz jednocześnie w zakresie podatku od nieruchomości lub podatku leśnego dotyczący przedmiotów opodatkowania położonych na terenie tej samej gminy, wysokość należnego zobowiązania podatkowego pobieranego w formie łącznego zobowiązania pieniężnego ustala organ podatkowy w jednej decyzji (nakazie płatniczym). Działanie takie było ponadto niezgodne z postanowieniami § 11 ust. 3 pkt 1 i ust. 4 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 czerwca 2006 r. w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 112, poz. 761), a od 1 stycznia 2011 r. niezgodne z postanowieniami § 11 ust. 3 pkt 1 i ust. 4 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375), według których konta szczegółowe (czyli karty kontowe) prowadzone są do kont analitycznych i służą do rozrachunków z podatnikami z tytułu podatków, które podlegają przypisaniu na ich kontach i konta te prowadzi się w następujący sposób: dla każdego podatnika prowadzi się odrębne konto w każdym podatku. Powyższe było także niezgodne z zapisami § 13 pkt 5 i 6 Instrukcji w sprawie ewidencji i poboru podatków i opłat w gminie, stanowiącej załącznik nr 4 do Polityki rachunkowości, wprowadzonej Zarządzeniem Wójta Gminy Węgierska Górką nr 06/06/FN/2010 z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia Zasad (polityki) rachunkowości, a w poprzednim okresie niezgodne z zapisami § 13 pkt 5 i 6 Instrukcji w sprawie ewidencji i poboru podatków i opłat w gminie, stanowiącej załącznik nr 4 do Zarządzenia Wójta Gminy Węgierska Górką nr 22/92/FN z dnia 31 października 2006 r., zgodnie z którymi dla każdego podatnika zakłada się odrębne konto szczegółowe w każdym podatku.

Informacje o nieruchomościach i obiektach budowlanych od jednego podatnika będącego osobą fizyczną przyjmował Inspektor ds. wymiaru podatków w Referacie Finansowym i Podatków, do którego należały zadania w zakresie wymiaru podatku od nieruchomości od osób fizycznych i prawnych. Ewidencję księgową podatków prowadzili Inspektorzy ds.

księgowości podatkowej. Nadzór nad pracownikami sprawowała p. Urszula Walaszek – Skarbnik Gminy Węgierska Górka.

Wniosek nr 5

Przeanalizować prawidłowość ustalonych przez podatników podatku od nieruchomości wysokości zobowiązań podatkowych za lata 2007 - 2011, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości wszcząć w trybie art. 165 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.) postępowanie podatkowe celem ustalenia zobowiązań w prawidłowej wysokości.

Wniosek nr 6

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego i Podatków w zakresie prawidłowego dokonywania wymiaru podatku od nieruchomości oraz przeprowadzania postępowań podatkowych, stosownie do przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 i 69 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

Wniosek nr 7

Założyć jedną kartę kontową dla podatnika, dla którego prowadzono karty kontowe o numerach 3/1804 i 3/1251, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy § 11 ust. 3 pkt 1 i ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375) oraz postanowienia Instrukcji w sprawie ewidencji i poboru podatków i opłat w gminie, stanowiącej załącznik nr 4 do Polityki rachunkowości, wprowadzonej Zarządzeniem Wójta Gminy Węgierska Górka nr 06/06/FN/2010 z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia Zasad (polityki) rachunkowości.

- *W dokumentacji podatkowej nie przechowywano kopii decyzji wymiarowych, wydanych w latach 2007 – 2011 dotyczących podatku od nieruchomości. Naruszono tym § 4 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 czerwca 2006 r. w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 112, poz. 761), a obecnie § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego. Ponadto powyższe naruszyło również zasady wynikające z załącznika Nr 4 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1999 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych (Dz. U. Nr 112, poz. 1319 z późn. zm.), a od 8 lutego 2011 r. zasady wynikające z załącznika Nr 2 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67 z późn. zm.).*
Odpowiedzialność w powyższym zakresie ponosi p. Piotr Tyrlik – Wójt Gminy Węgierska Górka.

Wniosek nr 8

Przypisy należności dokumentować kopiami decyzji wymiarowych wraz z potwierdzeniami ich odbioru, stosownie do § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375) z uwzględnieniem, że obowiązkowym elementem decyzji jest podpis osoby upoważnionej z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego zgodnie z art. 210 § 1 pkt 8 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8 poz. 60 z późn. zm.) oraz sporządzić kopie decyzji wymiarowych za 2011 r. mając na uwadze postanowienia rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67 z późn. zm.).

W zakresie wydatków majątkowych:

- *W przeprowadzonym w 2010 r. postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego p.n.: „Budowa sali gimnastycznej przy Gimnazjum i Szkole Podstawowej w Żabnicy” stwierdzono, że:*
 - *do dokumentów, jakich zamawiający zażądał na potwierdzenie warunków udziału w postępowaniu zaliczono: formularz ofertowy, pełnomocnictwo do reprezentowania w postępowaniu albo w postępowaniu i przy zawarciu umowy wykonawców ubiegających się wspólnie o udzielenie zamówienia, kosztorys ofertowy, pełnomocnictwo udzielane osobom podpisującym dokumenty ofertowe, harmonogram rzeczowo-finansowy, co było prawnie nieuzasadnione w świetle przepisów art. 22 ust. 1 w związku z art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.) oraz postanowień § 1 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2009 r. w sprawie rodzajów dokumentów jakich może żądać zamawiający od wykonawcy, oraz form, w jakich te dokumenty mogą być składane (Dz.U. Nr 226, poz. 1817),*
 - *powyższe dokumenty (oświadczenia) nie zostały wskazane jako wymagane w ogłoszeniu o zamówieniu, tym samym treść specyfikacji istotnych warunków zamówienia w powyższym zakresie różniła się od treści ogłoszenia o zamówieniu, co było niezgodne z art. 36 w związku z art. 40 i art. 41 ustawy – Prawo zamówień publicznych,*
 - *zamawiający wezwał 6 wykonawców do uzupełnienia oferty o brakujący harmonogram rzeczowo-finansowy, co było niezgodne z art. 26 ust. 3 w związku z art. 25 ust. 1 ustawy- Prawo zamówień publicznych, zgodnie z którym zamawiający wzywa wykonawców, którzy w określonym terminie nie złożyli wymaganych przez zamawiającego oświadczeń lub dokumentów potwierdzających: spełnianie warunków udziału w postępowaniu, przez oferowane dostawy, usługi lub roboty budowlane wymagań określonych przez zamawiającego, pełnomocnictw, do ich złożenia w wyznaczonym terminie. Analogiczny obowiązek istnieje w przypadku: złożenia dokumentów (oświadczeń) zawierających błędy, wadliwych pełnomocnictw. Natomiast harmonogram finansowo-rzeczowy nie mieści się w katalogu określonym w art. 26 ust. 3 ustawy – Prawo zamówień publicznych.*

Czynności związane z przygotowaniem i przeprowadzeniem postępowania wykonywała Komisja Przetargowa powołana Zarządzeniem nr 72/2010 Wójta Gminy Węgierska

Górka z dnia 29 października 2010 r., której przewodniczącym był Kierownik Referatu Inwestycji Komunalnych i Ochrony Środowiska oraz w zakresie przygotowania postępowania Inspektor Urzędu Gminy w Węgierskiej Górze.

Wniosek nr 9

Wzmocnić nadzór nad pracownikami urzędu Gminy Węgierska Górka w zakresie przygotowywania oraz przeprowadzania postępowań o udzielenie zamówień publicznych, stosownie do przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. (Dz. U. z 2010, Nr 113, poz. 759 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie długu publicznego:

- *W latach 2008 – 2011 zaniechano wykazania wartości udzielonego w sierpniu 2008 r. poręczenia w kwocie 1.939.306,20 zł (razem z odsetkami) na spłatę części pożyczki pieniężnej” w kwocie 7.528.820,70 zł zaciągniętej przez Związek Międzygminny ds. Ekologii w Żywcu w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na zadanie „Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie- Faza II” w kwartalnych jednostkowych sprawozdaniach Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji.*

Naruszono tym § 6 ust. 1 pkt 1 i pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781 z późn. zm.) oraz § 4 ust. 1 pkt 1, pkt 2 i pkt 3 oraz § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247).

Zgodnie z przytoczonymi przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. sprawozdania jednostkowe - są sporządzane przez kierowników jednostek organizacyjnych na podstawie ksiąg rachunkowych, a sprawozdania zbiorcze, w szczególności sprawozdań jednostkowych - są sporządzane przez zarządy jednostek samorządu terytorialnego na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek im podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu.

Powyższe dane wynikały z ewidencji analitycznej dla udzielonych poręczeń.

W sprawozdaniach kwartalnych zbiorczych Rb-Z wykazano następujące wartości niewymagalnych zobowiązań z tytułu udzielonego Związkowi Międzygminnemu ds. Ekologii w Żywcu poręczenia (wraz z odsetkami): na koniec IV kwartału 2008 r. – 1.931.751,10 zł, na koniec IV kwartału 2009 r. – 1.869.597,60 zł, na koniec IV kwartału 2010 r. – 1.728.051,90 zł, na koniec II kwartału 2011 r. – 1.681.710,70 zł.

Powyższe sprawozdania jednostkowe zostały podpisane przez p. Piotra Tyrlika – Wójta Gminy Węgierska Górka oraz przez p. Urszulę Walaszek – Skarbnika Gminy Węgierska Górka, do której zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Urzędu Gminy Węgierska Górka, stanowiącym Załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr 4/2005 z dnia 1 marca 2005 r. Wójta Gminy Węgierska Górka w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Węgierska Górka, należało prowadzenie sprawozdawczości finansowej zgodnie z wymaganymi przepisami.

Wniosek nr 10

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Węgierska Górka w zakresie prawidłowego sporządzania sprawozdań, stosownie do § 4 rozporządzenia

Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247), mając na uwadze przepisy art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie wydatków budżetowych:

- *Zaciągnięcie w 2010 r. zobowiązania pieniężnego w kwocie 444.472,33 zł, mimo braku zabezpieczenia środków w pełnej wysokości w planie finansowym Urzędu Gminy Węgierska Górka.*

Powyższym naruszono przepis art. 261 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), zgodnie z którym kierownik samorządowej jednostki budżetowej może, w celu realizacji zadań, zaciągać zobowiązania pieniężne do wysokości kwot wydatków określonych w zatwierdzonym planie finansowym jednostki. Nieprawidłowość dotyczyła:

- umowy Nr 123/2010 z dnia 16 września 2010 r. o wartości 126.238,24 zł, na wykonanie odbudowy zniszczonego w wyniku powodzi w 2010 r. mostu gminnego w ciągu ul. Mickiewicza w Cięcinie na potoku Loraniec,*
- umowy Nr 124/2010 z dnia 15 września 2010 r. o wartości 318.234,09 zł na wykonanie robót budowlanych pn. likwidacja szkód powodziowych poprzez: zabezpieczenie podmytych przyczółków mostu drogowego w miejscowości Żabnica, ul. Miła, gmina Węgierska Górka oraz zabezpieczenie podmytego korpusu drogi gminnej ul. Plażowa w miejscowości Węgierska Górka.*

Środki pozostające do dyspozycji w dziale 600 rozdziale 60078 § 6050, z których dokonano wydatków z tytułu ww. umów, na dzień zawarcia umów, tj. 15 i 16 września 2010 r. wynosiły 0,00 zł.

Umowy: Nr 123/2010 z dnia 16 września 2010 r. i Nr 124/2010 z dnia 15 września 2010 r. podpisał p. Marian Kurowski – Zastępca Wójta Gminy Węgierska Górka.

Ww. umowy zostały kontrasygnowane przez p. Urszulę Walaszek – Skarbnika Gminy Węgierska Górka w dniu 28 września 2010 r., tj. w dniu, w którym Rada Gminy Węgierska Górka podjęła uchwałę zwiększającą środki na usuwanie skutków powodzi w dziale 600-60078 § 6050.

- *Rozliczenie zadań, związanych z usunięciem skutków zdarzeń o charakterze klęsk żywiołowych, niezgodnie z zapisami umów zawartych z wykonawcami tych zadań. Powyższe dotyczyło zadań wynikających z zawartych umów: Nr 133/2010 z dnia 30.09.2010 r., Nr 123/2010 z dnia 16.09.2010 r. i Nr 124/2010 z dnia 15.09.2010.*

Zgodnie z postanowieniami zawartych umów, wynagrodzenie wykonawcy za wykonanie zamówienia miało charakter kosztorysowy, tj. jego ostateczna wysokość miała zostać ustalona jako iloczyn faktycznie wykonanej ilości robót oraz cen jednostkowych zawartych w kosztorysie ofertowym, z zastrzeżeniem, że wynagrodzenie wykonawcy nie może przekroczyć kwoty oferty. Nierzetelne rozliczenie zadań polegało na niewyegzekwowaniu od wykonawców zadań kosztorysów powykonawczych stanowiących podstawę do ustalenia ostatecznej wysokości wynagrodzenia wykonawcy. Za wykonanie zadań, wynikających z ww. wymienionych umów, zostały wystawione i uregulowane faktury:

- Faktura VAT 02/12/10 z dnia 20.12.2010 r. na kwotę 126.238,24 zł,*
- Faktura VAT nr FV/010/11/2010 z dnia 29.11.2010 r. na kwotę 318.234,09 zł,*
- Faktura VAT Nr 01/11/2010 z dnia 29.11.2010 r. na kwotę 148.321,01 zł.*

Kwoty, na które zostały wystawione ww. faktury, wynikały z kosztorysów ofertowych. Faktury do zapłaty zatwierdził p. Marian Kurowski – Zastępca Wójta Gminy Węgierska Górka.

W związku z brakiem dołożenia należytej staranności przy rozliczeniu zadania naruszono przepis art. 50 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), a ponadto postanowienia art. 44 ust. 3 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.). Czynności związane z odbiorem zadań związanych z usunięciem skutków zdarzeń o charakterze klęsk żywiołowych wykonywała Gminna Komisja do odbioru zadań wynikłych podczas powodzi 2010, powołana Zarządzeniem Nr 81/2010 Wójta Gminy Węgierska Górka z dnia 3 grudnia 2010 r., której przewodniczył p. Marian Kurowski – Zastępca Wójta Gminy Węgierska Górka.

- *Ponadto stwierdzono, iż zadanie wynikające z umowy Nr 123/2010 z dnia 16 września 2010 r. o wartości 126.238,24 zł, na wykonanie odbudowy zniszczonego w wyniku powodzi w 2010 r. mostu gminnego w ciągu ul. Mickiewicza w Cięcinie na potoku Loraniec, zostało zgłoszone do odbioru przez wykonawcę pismem z dnia 10 grudnia 2010 r. Zgodnie z § 2 ww. umowy roboty miały zostać zakończone do dnia 30 listopada 2010 r. Zgodnie z postanowieniami § 10 ust. 1 ww. umowy wykonawca zapłaci zamawiającemu karę umowną za spóźnienie w wykonaniu przedmiotu umowy w wysokości 0,1% wynagrodzenia umownego w kwocie 126,24 zł za każdy dzień zwłoki w oddaniu robót. Wysokość ewentualnych kar umownych za 10 dni zwłoki wynosiłaby 1.262,40 zł. Do zakończenia kontroli kara umowna nie została naliczona.*

Stosownie do art. 4 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 z późn. zm.) dochody m.in. z kar pieniężnych stanowią jedno ze źródeł dochodów gminy. Ponadto przepis art. 254 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) stanowi, iż ustalanie, pobieranie i odprowadzanie dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego następuje na zasadach i w terminach wynikających z obowiązujących przepisów.

Czynności związane z odbiorem zadań związanych z usunięciem skutków zdarzeń o charakterze klęsk żywiołowych wykonywała Gminna Komisja do odbioru zadań wynikłych podczas powodzi 2010, powołana Zarządzeniem Nr 81/2010 Wójta Gminy Węgierska Górka z dnia 3 grudnia 2010 r., której przewodniczył p. Marian Kurowski – Zastępca Wójta Gminy Węgierska Górka.

Wniosek nr 11

Wzmocnić nadzór nad pracownikami odpowiedzialnymi za prawidłową realizację umów, mając na uwadze przepisy art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

Wniosek nr 12

Przeanalizować ponownie prawidłowość realizacji zadania „Odbudowa zniszczonego w wyniku powodzi w 2010 r. mostu gminnego w ciągu ul. Mickiewicza w Cięcinie na potoku Loraniec” w zakresie terminowości jego wykonania, a w przypadku stwierdzenia nieterminowego wykonania, rozważyć możliwość podjęcia działań zmierzających do naliczenia i wyegzekwowania kar umownych zgodnie z postanowieniami umowy Nr 123/2010 z dnia 16 września

2010 r., mając na uwadze przepis art. 254 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- *Zaniechano udzielenia p. Piotrowi Tyrlikowi – Wójtowi Gminy Węgierska Górka zaległego urlopu wypoczynkowego, co było niezgodne z przepisem art. 168 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.). W kadencji 2006 – 2010 liczba dni niewykorzystanego przez p. Piotra Tyrlika – Wójta Gminy Węgierska Górka urlopu wypoczynkowego, w poszczególnych latach wynosiła odpowiednio: w 2007 r. – 26 dni, w 2008 r. – 8 dni, w 2009 r. – 10 dni, w 2010 r. – 5 dni. Wskutek zaniechania udzielania zaległego urlopu wypoczynkowego, w związku z upływem kadencji, wypłacono ekwiwalent pieniężny za 40 dni niewykorzystanego urlopu dla p. Piotra Tyrlika w kwocie 19.996,80 zł brutto. Wpłaty ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy dokonano w dniu 21 grudnia 2010 r. na podstawie pisemnie wyrażonej przez Przewodniczącego Rady Gminy Węgierska Górka zgody, na wniosku Wójta o wypłatę ekwiwalentu z dnia 20 grudnia 2010 r. Pozostałe 9 dni niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego w kadencji 2006 – 2010, p. Piotr Tyrlik – Wójt Gminy Węgierska Górka we wniosku z dnia 20 grudnia 2010 r. zobowiązał się do wykorzystania w naturze, na podstawie art. 171 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.). Ponadto ustalono, iż w związku z upływem kadencji 2006 – 2010 nie wystawiono p. Piotrowi Tyrlikowi – Wójtowi Gminy Węgierska Górka świadectwa pracy, do czego Urząd Gminy jako pracodawca Wójta był zobowiązany przepisami art. 97 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.). Czynności z zakresu prawa pracy wobec Wójta Gminy Węgierska Górka, za wyjątkiem czynności związanych z nawiązaniem i rozwiązaniem stosunku pracy oraz ustalania wysokości wynagrodzenia wykonywał p. Marian Kurowski – Zastępca Wójta na mocy Zarządzenia Nr 26/2009 Wójta Gminy Węgierska Górka z dnia 15 czerwca 2009 r.*
- *Wypłacenie p. Urszuli Walaszek – Skarbnikowi Gminy Węgierska Górka oraz Inspektorowi ds. BIP i Kontroli Wewnętrznej dodatku specjalnego w wysokości niezgodnej z treścią pism przyznających ten dodatek. Powyższy dodatek specjalny został przyznany tym pracownikom przez Wójta Gminy Węgierska Górka pismami z dnia 4 stycznia 2010 r. na okres od 1 stycznia 2010 r. do 31 stycznia 2011 r., w związku ze zwiększeniem zakresu obowiązków służbowych, polegających na pełnieniu odpowiednio funkcji menadżera i koordynatora projektu, związanego z realizacją projektu „Budowa sali sportowej w Węgierskiej Górcie i wielofunkcyjnego ośrodka sportowego w Svrčinovec, jako infrastruktury sprzyjającej rozwojowi turystyki na pograniczu polsko – słowackim”. Pani Urszuli Walaszek – Skarbnikowi Gminy przyznano dodatek specjalny w wysokości 23,5% wynagrodzenia zasadniczego i funkcyjnego, natomiast Inspektorowi ds. BIP i Kontroli Wewnętrznej w wysokości 48% wynagrodzenia zasadniczego. Skarbnikowi Gminy dodatek specjalny w zaniżonej wysokości wypłacono za miesiące grudzień 2010 r. i styczeń 2011 r. (o 169,20 zł), natomiast Inspektorowi ds. BIP i Kontroli Wewnętrznej za miesiące styczeń, luty i grudzień 2010 r. oraz styczeń 2011 r. (o 297,60 zł). Zgodnie z art. 84 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.) pracownik nie może zrzec się prawa do wynagrodzenia ani przenieść tego prawa na inną osobę.*
- *Inspektorowi ds. BIP i Kontroli Wewnętrznej przyznano dodatek specjalny na okres od 1 stycznia 2010 r. do 31 stycznia 2011 r., tj. na okres 13 miesięcy. Powyższym naruszono przepisy § 4 ust. 2 Regulaminu wynagradzania pracowników zatrudnionych w Urzędzie*

Gminy w Węgierskiej Górcie, wprowadzonym Zarządzeniem Nr 22a/2009 Wójta Gminy Węgierska Górka z dnia 8 czerwca 2009 r., zgodnie z którymi dodatek specjalny przyznawany jest na czas określony, nie dłuższy niż rok.

Prowadzenie spraw osobowo – kadrowych pracowników Urzędu oraz spraw dotyczących nagród jubileuszowych, dodatków funkcyjnych, stażowych, służbowych i innych, zgodnie Regulaminem Organizacyjnym Urzędu Gminy Węgierska Górka należały do p. Sabiny Tomiczek – Sekretarza Gminy. Sporządzanie miesięcznych list wynagrodzeń dla pracowników Urzędu Gminy należało do obowiązków Inspektora ds. Płac w Referacie Finansów i Podatków. Nadzór nad pracownikami Referatu Finansów i Podatków sprawowała p. Urszula Walaszek – Skarbnik Gminy Węgierska Górka.

Wniosek nr 13

Podjąć działania w kierunku ponownego obliczenia i wypłacenia różnicy dodatku specjalnego Skarbnikowi Gminy oraz Inspektorowi ds. BIP i Kontroli Wewnętrznej, przyznanego tym pracownikom na okres od 1 stycznia 2010 r. do 31 stycznia 2011 r., w związku ze zwiększeniem zakresu obowiązków służbowych, związanych z realizacją projektu „Budowa sali sportowej w Węgierskiej Górcie i wielofunkcyjnego ośrodka sportowego w Svrčinovec, jako infrastruktury sprzyjającej rozwojowi turystyki na pograniczu polsko-słowackim”, mając na uwadze przepisy art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) oraz art. 84 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.).

Wniosek nr 14

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy w Węgierskiej Górcie w zakresie ustalania i wypłacania wynagrodzenia dla pracowników Urzędu, stosownie do przepisów art. 36 i art. 39 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458 z późn. zm.), przy uwzględnieniu postanowień rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50, poz. 398 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie przekazania mienia do jednostek organizacyjnych:

- *Brak uregulowania prawnych form korzystania z nieruchomości publicznych przez jednostki organizacyjne Gminy Węgierska Górka nieposiadające osobowości prawnej. Wszystkie piętnaście jednostek organizacyjnych władza nieruchomościąmi gminnymi bez tytułu prawnego.*

Stosownie do przepisów art.18 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm., a wcześniej Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm.) nieruchomości mogą być oddawane jednostkom organizacyjnym w trwały zarząd, najem i dzierżawę oraz użyczane na cele związane z ich działalnością oraz stosownie do art. 43 ust. 1 ww. ustawy trwały zarząd jest formą prawną władania nieruchomością przez jednostkę organizacyjną.

Prawidłowość przekazania majątku jednostkom organizacyjnym Gminy Węgierska Górka była już przedmiotem poprzedniej kontroli Regionalnej Izby Obrachunkowej w 2007 r.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi p. Piotr Tyrlik – Wójt Gminy Węgierska Górka.

Wniosek nr 15

Uregulować prawną formę władania nieruchomościami przez jednostki organizacyjne gminy, mając na uwadze przepisy art.18, w związku z art. 43 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.) oraz postanowienia art. 61 ust. 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) oraz art.18 ust. 2 pkt 9 lit. h ustawy dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.).

W zakresie sprawozdań z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli:

- *Zaniechano terminowego przekazania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego Gmina Węgierska Górka za 2009 r., o którym mowa w art. 30a ust. 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 z późn. zm.). Zgodnie z przepisem art. 30a ust. 5 w/w ustawy, organ prowadzący szkołę będący jednostką samorządu terytorialnego przedkłada sprawozdanie w terminie 7 dni od jego sporządzenia regionalnej izbie obrachunkowej, a także organowi stanowiącemu tej jednostki samorządu terytorialnego, dyrektorom szkół prowadzonych przez tę jednostkę oraz związkom zawodowym zrzeszającym nauczycieli. Sprawozdanie za 2009 r. sporządzone 8 stycznia 2010 r. na podstawie danych ze wszystkich jednostek oświatowych prowadzonych przez Gminę Węgierska Górka, przekazano Radzie Gminy Węgierska Górka, dyrektorom jednostek oświatowych oraz związkom zawodowym nauczycieli pismami z dnia 8 stycznia 2010 r., natomiast Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach pismem z dnia 15 lutego 2010 r. Sprawozdanie za 2010 r. sporządzone 25 stycznia 2011 r. przekazano Radzie Gminy Węgierska Górka, dyrektorom jednostek oświatowych oraz związkom zawodowym nauczycieli pismami z dnia 31 stycznia 2011 r., natomiast Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach przekazano pismem z dnia 14 lutego 2011 r. sprawozdanie opatrzone datą sporządzenia 14 lutego 2011 r. Zadania w zakresie dokonywania analizy poniesionych w poprzednim roku kalendarzowym wydatków na wynagrodzenia nauczycieli w odniesieniu do wysokości średnich wynagrodzeń, przygotowania oraz przekazania w/w sprawozdania nie zostały powierzone żadnemu pracownikowi Urzędu Gminy Węgierska Górka, natomiast faktycznie były wykonywane przez Kierownika Gminnego Zespołu Ekonomiczno – Administracyjnego Szkół w Węgierskiej Górze. Powyższe sprawozdania podpisał p. Piotr Tyrlik – Wójt Gminy Węgierska Górka.*

Wniosek nr 16

Wzmocnić nadzór nad pracownikami w zakresie przestrzegania terminu sporządzania sprawozdania o wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego wskazanym w przepisie art. 30a ust. 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 z późn. zm.) oraz terminu przekazywania sprawozdania podmiotom wskazanym w przepisie art. 30a ust. 5 ww. ustawy, mając na uwadze przepisy

art. 68 i 69 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wносить do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Ponadto informuję, że w dniach od 26 sierpnia do 30 sierpnia 2011 r. inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili problemową kontrolę gospodarki finansowej Gminnego Zespołu Ekonomiczno – Administracyjnego Szkół w Węgierskiej Górze. Do kontrolowanej jednostki zostanie wystosowane odrębne wystąpienie pokontrolne.